

अनुसूची- २

(दफा ४ तथा अनुसूची-१ को भाग-१ सँग सम्बन्धित)

		
चौरजहारी नगरपालिका		
स्थानीय राजपत्र		
खण्ड : १	संख्या : १०	मिति : २०७४/११/०७
भाग-१		
चौरजहारी नगरपालिका		

प्रमाणीकरण मिति : २०७४/११/०७

चौरजहारी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समितिको ऐन - २०७४

प्रस्तावना : सर्वसाधारण जनताको स्वास्थ्य र सुविधा कायम राख्न चौरजहारीका विभिन्न क्षेत्रमा नियमित रूपले स्वच्छ खानेपानी उपलब्ध गराउन र ढल निकास प्रणालीलाई समुचित व्यवस्था गर्न चौरजहारी खानेपानी समितिको स्थापना र सञ्चालन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, स्थानिय सरकारले यो ऐन बनाइएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : १. यस ऐन को नाम चौरजहारी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति ऐन २०७४ रहेकोछ ।

२. यो ऐन स्थानिय सरकारले सूचना प्रकाशन गरि तोकिएको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ

२. परिभाषा : २.१ विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐन मा,

२.१.१ “समिति” भन्नाले दफा ३ बमोजिम स्थापना भएको चौरजहारी खानेपानी समिति सम्झनु पर्छ ।

२.१.२ “समिति” भन्नाले दफा ८ बमोजिम गठित सञ्चालन समिति सम्झनु पर्छ ।

२.१.३ “अध्यक्ष” भन्नाले दफा ११ बमोजिम तोकिएको वा नियुक्त भएको संस्थानको अध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।

२.१.३(क) “समिति” भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम स्थापना भएको संगठित संस्था सम्झनु पर्छ ।

२.१.३(ख) “सेवा प्रणाली” भन्नाले खानेपानी सेवा उपलब्ध गराउनको लागि निर्माण गरिएको जलाशय त्यस्तो जलाशयमा जडान भएको पानी प्रशोधन वा शुद्धिकरण प्लाण्ट, पानी आपूर्ति गर्न जडान भएको पाइप वा फोहर पानी शुद्धिकरण गर्ने प्लाण्ट, ढल निकासको व्यवस्था गर्नको लागि निर्माण गरिएको ढल निकास प्रणाली, उपकरण वा यस्तै प्रकृतिका अन्य संरचना सम्भन्धनु पर्छ र सो शब्दले खानेपानी सेवा वा ढल निकास सेवासँग आवद्ध भएको घर वा जग्गा समेतलाई जनाउँछ।

२.१.३(ग) “समिति” भन्नाले खानेपानी व्यवस्थापन समिति ऐन २०७४ बमोजिम स्थापना भएको समिति सम्भन्धनु पर्छ।

२.१.४ “तोकिएको वा तोकिए बमोजिम” भन्नाले यो ऐन अन्तर्गत बनेको नियम वा विनियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्भन्धनु पर्छ।

३. संस्थानको स्थापना : ३.१ स्थानीय सरकारले सूचना प्रकाशन गरि तोकिएको क्षेत्रमा नियमित रूपले स्वच्छ खानेपानी उपलब्ध गराउन तथा ढल निकास प्रणालीको समुचित व्यवस्था गर्नको लागि चौरजहारी खानेपानी समितिको स्थापना गरेको छ।

३.२ समितिको प्रधान कार्यालय चौरजहारी नगरपालिकामा रहनेछ।

३.३ समितिका अन्य कार्यालयहरु आवश्यकतानुसार चौरजहारी नगरपालिकाको जुन सुकै ठाउँमा रहन सक्ने छन।

४ समिति संगठित संस्था हुने : ४.१ समिति अविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला एक स्वशासित र संगठित संस्था हुनेछ।

४.२ समितिको आफ्नो एउटा छुट्टै छाप हुनेछ।

४.३ समितिले व्यक्ति सरह चल अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्न, उपभोग गर्न बेचबिखन गर्न वा अन्य किसिमले बन्दोबस्त गर्न सक्नेछ।

४.४ समितिले व्यक्ति सरह आफ्नो नामबाट नालिस उजूर गर्न र सो उपर पनि सोही नामबाट नालिस उजूर लाग्न सक्नेछ।

५ समितिको काम कर्तव्य र अधिकार : ५.१ समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

५.१.१ खानेपानी तथा ढल निकास सम्बन्धी योजना तर्जुमा गर्ने र योजना कार्यान्वयन गर्ने गराउने,

५.१.२ खानेपानी स्रोत वितरण र ढल निकास सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण गर्ने,

५.१.३ खानेपानी स्रोतदेखी वितरण स्थलसम्मको बाटो निर्धारण गर्ने र सोको रेखाङ्कन गर्ने,

५.१.४ खानेपानी तथा ढल निकास सम्बन्धी कामको लागि आवश्यक हुने निर्माण कार्य गर्ने गराउने,

५.१.५ खानेपानी तथा ढल निकास सम्बन्धमा स्थानिय सरकार र नेपाल सरकार वा अन्तर्राष्ट्रिय वा विदेशी संस्था बीच भएका सम्झौता बमोजिम सम्पूर्ण कार्यहरु गर्ने,

५.१.६ स्थानिय सरकारले तोकिएका खानेपानी तथा ढल निकास सम्बन्धी विकास परियोजना सञ्चालन गर्ने,

५.१.७ महसुल तथा शुल्क आदि लिई खानेपानी वा ढल निकासको सुविधा उपलब्ध गराई सेवा प्रदान गर्ने,

५.१.८ खानेपानीको उपयोग तथा ढल निकासको प्रयोग सम्बन्धमा आवश्यक शर्तहरु तोक्ने,

५.१.९ खानेपानीको दुरुपयोग हुन नदिने,

५.१.१० खानेपानीको प्रदूषण नियन्त्रण गर्ने,

- ५.१.११ खानेपानी तथा ढल निकासको पाइप लाइनहरूको आवश्यक मर्मत तथा सम्भार गर्ने गराउने,
- ५.१.१२ कुनै कारणले धारमा पानी नआएको सूचना संस्थानलाई प्राप्त भएमा आवश्यक मर्म गरि यथाशीघ्र सेवा उपलब्ध गराउने,
- ५.१.१३ समितिले आफ्नो सञ्चालन खर्च आफै उठाउने,
- ५.१.१४ समितिको उद्देश्य पूर्तिको लागि आवश्यक अन्य कार्यहरू गर्ने गराउने ।

५(क). समितिले गरेको वा गर्नु पर्ने काम करारमा दिन सकिने : ५क.१ यस ऐन मा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि समितिले यस ऐन बमोजिम सञ्चालन र व्यवस्थापन गरिरहेको सेवा प्रणाली स्थानिय सरकार र समितिको कम्तीमा असी प्रतिशत शेयर भएको कुनै संस्था वा नाफा कमाउने उद्देश्य नभएको समिति वा उपभोक्ता समितिलाई करारमा दिई सञ्चालन गर्न गराउन चाहेमा समितिले स्थानिय सरकारको पूर्व स्वीकृति लिई समितिको स्वामित्व रहेको सेवा प्रणाली तथा सोसंग सम्बन्धित संरचना, उपकरण तथा सोसंग सम्बन्धित अन्य सम्पत्ति त्यस्तो समितिलाई करारमा दिन सक्नेछ ।

५.क.२ उपदफा ५क १ बमोजिम करार गर्ने समितिले प्रयोग गर्न पाउने समितिको स्वामित्वमा रहेको वा जिम्मामा रहेको संरचना उपकरण तथा सम्पत्ति, करार कायम रहने अवधि, करार गर्ने पक्षहरूले करार बापत पाउने प्रतिफल र तत्सम्बन्धी अन्य कुराहरू करारमा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

५.क.३ उपदफा ५क.१ बमोजिम करार गर्ने संस्थाले प्रयोग गरेको संस्थानको स्वामित्वमा रहेको वा जिम्मामा रहेको कुनै संरचना, उपकरण तथा सम्पत्ति करारको अवधि समाप्त भएपछि करारमा तोकिएको शर्त बमोजिम समितिलाई फिर्ता गर्नु पर्नेछ ।

५.क.४ उपदफा ५क१ बमोजिम करारद्वारा काम गर्न दिइएको व्यवस्थालाई निजीकरण ऐन २०७४ बमोजिम निजीकरण गरिएको मानिने छैन ।

५ (ख). सेवा प्रणालीको स्वामित्व हस्तान्तरण गर्न सकिने : ५.ख १ यस ऐन मा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि स्थानिय सरकारले यस ऐन बमोजिम समितिले सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गरिरहेको कुनै क्षेत्रको सेवा प्रणाली बोर्डमा हस्तान्तरण गराई खानेपानी तथा ढल निकासको समुचित व्यवस्था गर्न उचित र आवश्यक देखेमा त्यस्तो क्षेत्रमा सेवा प्रणालीको स्वामित्व सो समितिमा हस्तान्तरण गर्न गराउन सक्नेछ ।

५.ख.२ उपदफा ५ख १ बमोजिम सेवा प्रणालीको स्वामित्व हस्तान्तरण गर्दा गराउँदा स्थानिय सरकारले त्यसरी स्वामित्व हस्तान्तरण गरिएको सेवा प्रणाली र सोसंग सम्बन्धित सम्पत्ति तोकिए बमोजिम मूल्याङ्कन गरि त्यस्तो सेवा प्रणालीको मूल्य बराबरको दायित्व समेत त्यस्तो समितिमा सार्न सक्नेछ ।

५.ख.३ उपदफा ५ ख १ बमोजिम सेवा प्रणालीको स्वामित्व हस्तान्तरण भएमा सम्बन्धित क्षेत्रमा खानेपानी उपलब्ध गराउने तथा ढल निकास सम्बन्धी काम, सेवा प्रणालीको मर्मत सम्भार, संरक्षण, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारी त्यसरी स्वामित्व हस्तान्तरण गरि लिने समितिको हुनेछ ।

५(ग) कर तथा दस्तुर छुट र सटही सुविधा दिन सकिने : स्थानिय सरकारले स्थानिय ऐन मा सूचना प्रकाशित गरि दफा ५क बमोजिम करार गर्ने समितिलाई करारमा उल्लिखित कामको लागि आयकर, भन्सार वा अन्य कुनै दस्तुर छुट दिन र विदेशी मुद्रा सटही सुविधा प्रदान गर्न सक्नेछ ।

५(घ) कर्मचारी सम्बन्धी विशेष व्यवस्था : ५.घ १ दफा ५क बमोजिम करार भएकोमा त्यसरी करार हुँदाका बखत समितिमा कार्यरत कर्मचारीलाई करारमा उल्लिखित अवधिभरका लागि करारमा सेवा प्रणाली लिने समितिबाट पारिश्रमिक तथा सुविधा उपलब्ध गराउने गरि समितिले त्यस्तो समितिमा काजमा खटाउन सक्नेछ।

तर त्यस्तो समितिले करार बमोजिम लिएको सेवा प्रणालीसँग सम्बद्ध समितिका कर्मचारी लिन नचाहेमा वा त्यस्ता कर्मचारीले सो समितिमा काम गर्न नचाहेमा समितिले त्यस्ता कर्मचारीलाई समितिको अन्य काममा लगाउन वा निजको सेवा शर्त सम्बन्धी कानून बमोजिम निजले पाउने सुविधामा नघट्ने गरि निजलाई तोकिएको मापदण्डको आधारमा ताकिए बमोजिम उपदान दिइ सेवाबाट अवकास दिन सक्नेछ।

५.घ २ दफा ५ख बमोजिम समितिको कुनै सेवा प्रणालीको स्वामित्व कुनै समितिलाई हस्तान्तरण भएकोमा त्यस्तो सेवा प्रणालीसँग सम्बद्ध समितिका कर्मचारीलाई त्यसरी सेवा प्रणाली हस्तान्तरण गरि लिने समितिमा रहने गरि आवश्यक व्यवस्था गर्न सकिनेछ। तर त्यस्ता कर्मचारीलाई सेवा प्रणाली हस्तान्तरण गरि लिन समितिले लिन नचाहेमा वा समितिका कर्मचारीले सो समितिमा काम गर्न नचाहेमा समितिले त्यस्ता कर्मचारीलाई समितिको अन्य काममा लगाउन वा निजको सेवा शर्त सम्बन्धी कानून बमोजिम निजले पाउने सुविधामा नघट्ने गरि निजलाई तोकिएको मापदण्डको आधारमा तोकिए बमोजिमको सुविधा दिइ सेवाबाट अवकास दिन सक्नेछ।

५.घ ३. उपदफा (५) घ (२) बमोजिम खटिएका कर्मचारीको सेवाका शर्त तोकिए बमोजिम हुनेछ। तर त्यसरी खटिएका कर्मचारीको पारिश्रमिक तथा सुविधा समितिले खटाउँदाका बखत उपलब्ध गराइरहेको पारिश्रमिक तथा सुविधा भन्दा कम हुने छैन।

६. महसुल तथा सेवा शुल्क असुल गर्ने अधिकार : ६.१ समितिले खानेपानी उपलब्ध गराए बापत लाग्ने महसुल तथा ढल निकास र धारा जडान आदिको सेवा शुल्क समितिले सम्बन्धित व्यक्तिसँग असुल गर्न सक्नेछ।

६.२ खानेपानीको महसुल तथा ढल निकासको लागि सेवा शुल्क बुझाउने म्याद समितिले तोके बमोजिम हुनेछ।

६.३ उपदफा ६.२ बमोजिम महसुल तथा सेवा शुल्क बुझाउने म्यादभित्र त्यस्तो महसुल तथा सेवा शुल्क नबुझाएमा समितिले त्यस्तो समय भित्र रकम नबुझाउने व्यक्तिलाई पच्चीस देखी पचास प्रतिशत सम्म अतिरिक्त शुल्क लिन सक्नेछ।

६.४ कुनै ग्राहकले समितिलाई बुझाउनु पर्ने महसुल, सेवा शुल्क, अतिरिक्त शुल्क वा तिर्नु बुझाउनु पर्ने अन्य रकम समितिले तोकेको समयभित्र नबुझाएमा समितिले त्यस्तो ग्राहकलाई दिइराखेको खानेपानी तथा ढल निकासको सुविधा रोकन सक्नेछ।

६.५ उपदफा (६.४) बमोजिम सुविधा रोकिएको व्यक्तिले नयाँ ग्राहक शुल्क र उपदफा (६.३) बमोजिमको बाँकी रकम समेत बुझाएमा समितिले पुनः त्यस्तो सुविधा उपलब्ध गराउन सक्नेछ।

७. अरुको घर जग्गामा प्रवेश गर्ने अधिकार : समितिले अधिकृत गरेको व्यक्तिले समितिको कामको सिलसिलामा अरुको घर जग्गामा प्रवेश गर्न आवश्यक परेमा तत्काल त्यस्तो घर वा जग्गा प्रयोग गरिरहेका व्यक्तिलाई पूर्व सूचना दिएर प्रवेश गर्न सक्नेछ।

तर खानेपानीको दुरुपयोग वा चोरी भइरहेको शङ्का गर्नु पर्ने मनासिव कारण भएमा छानबिनको सिलसिलामा सूर्यास्त भएपछि सूर्योदय नभएसम्मको रातिका समय बाहेक अन्य समयमा अध्यक्षले वा निजले तोकेको समितिलाई अधिकृत प्रवेश गर्दा पूर्व सूचना दिनु पर्ने छैन।

८. सञ्चालक समितिको गठन : ८.१ समितिको काम कारवाही सञ्चालन, रेखदेख र व्यवस्थापनको लागि देहायका सदस्यहरु भएको सञ्चालन समिति गठन गरिनेछ :-

८.१.१ खानेपानीको व्यवस्थापन सम्बन्धमा अनुभव प्राप्त व्यक्तिहरु मध्येबाट नगर प्रमुखले नियुक्ति गरेको व्यक्ति १ जना - **अध्यक्ष**

८.१.२ नगरमा योगदान गरेका उपभोक्ताबाट नगर प्रमुखले नियुक्ति गरेको व्यक्ति महिला २ जना, पुरुष ३ जना (जम्मा ५ जना) - **सदस्य**

८.१.३ दलित र जनजातिबाट नगर प्रमुखले नियुक्ति गरेको व्यक्ति १/१ जना गरि (जम्मा २ जना) - **सदस्य**

८.१.४ अल्पसंख्यक वा अपाङ्गबाट नगर प्रमुखले नियुक्ति गरेको व्यक्ति १ जना - **सदस्य**

८.१.५ नगरपालिकाको सम्बन्धित विषयगत समिति हेर्ने व्यक्ति १ जना - **सदस्य**

८.१.६ नगरपालिका भित्र क्रियाशिल संघ संस्थाबाट नगर प्रमुखले मनोनित गरेको व्यक्ति १ जना - **सदस्य**

८.१.७ माथि उल्लेखित सदस्य बाट संख्या नबढ्नेगरि पदाधिकारी चयन गर्न सक्नेछ

८.२ स्थानिय सरकारले आवश्यक देखेमा सूचना प्रकाशन गरि सञ्चालक समितिका सदस्यहरुमा आवश्यक थपघट वा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

८.३ समितिले आवश्यक देखेमा कुनै विशेषज्ञ वा सल्लाहकारलाई सञ्चालक समितिको बैठकमा पर्यवेक्षकको रुपमा भाग लिन आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

९. समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि : ९.१ समितिको बैठक आवश्यकतानुसार अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ ।

९.२ समितिको कुल सदस्य सङ्ख्याको ५५ प्रतिशत भन्दा बढी सदस्य उपस्थित भएमा समितिको बैठकको लागि गणपूरक सङ्ख्या पुगेको मानिनेछ ।

९.३ समितिको बैठकको अध्यक्षता अध्यक्षले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा सदस्यहरुले आफुमध्येबाट छानेको सदस्यले बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ ।

९.४ समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा अध्यक्षले निर्णयात्मक मत दिन सक्नेछ ।

९.५ समितिको निर्णय समितिको सदस्य-सचिवले प्रमाणित गर्नेछ ।

९.६ समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गर्नेछ ।

९क. काम कारवाही अमान्य नहुने : सञ्चालक समितिको कुनै सदस्यको पद रिक्त रहेको कारणले मात्र सञ्चालक समितिको कुनै कारवाही अमान्य हुने छैन ।

१०. उपसमिति गठन गर्न सक्ने : १०.१ समितिले आफ्नो काम कारवाही सुचारुरूपले सञ्चालन गर्नको लागि आवश्यकता अनुसार विभिन्न उप-समितिहरु गठन गर्न सक्नेछ ।

१०.२ समितिले आवश्यक ठानेमा चौरजहारी नगरपालिका भित्र उपदफा १०.१ बमोजिम गठित उप-समितिहरुलाई वित्तीय तथा प्रबन्ध स्वायत्तताका आधारमा खानेपानी योजनाहरु सञ्चालन गर्न दिन सक्नेछ ।

११. अध्यक्ष र सदस्यहरुको व्यवस्था : ११.१ समितिको अध्यक्ष स्थानिय सरकारले तोक्न वा नियुक्त गर्न सक्नेछ ।

११.२ स्थानिय सरकारले समितिको अन्य सदस्यहरु नियुक्त गर्नेछ ।

११.३ अध्यक्ष र सदस्यहरुको पदावधि ४ वर्ष हुनेछ ।

११.४ अध्यक्ष र सदस्यको पारिश्रमिक, सेवाको शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था स्थानिय सरकारले तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

१२. कर्मचारी सम्बन्धी व्यवस्था :

१२.१ समितिले आवश्यकतानुसार कर्मचारी नियुक्त गर्न सक्नेछ ।

१२.२ समितिका कर्मचारीहरुको पारिश्रमिक, सेवाको शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था नगर कार्यापालिकाले तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

१३. समितिका सदस्य तथा समितिका कर्मचारी उपर प्रतिबन्ध : समितिको सदस्य समितिका कर्मचारी र समितिसंगको ठेक्का पट्टामा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हिस्सेदार हुन पाउने छैनन् ।

१४. समितिको कोष : १४.१ समितिको एउटा छुट्टै कोष हुनेछ । सो कोषमा देहायका रकमहरु रहने छन :-

१४.१.१ स्थानिय सरकारबाट प्राप्त रकम,

१४.१.२ स्थानिय सरकार मार्फत कुनै विदेशी सरकार वा अन्तर्राष्ट्रिय वा विदेशी संस्थाबाट प्राप्त रकम,

१४.१.३ स्थानिय सरकारको चल अचल सम्पत्तिबाट आर्जन हुने रकम,

१४.१.४ खानेपानी वा ढल निकासको सुविधा पुऱ्याए वापत प्राप्त महसुल तथा सेवा शुल्क र अतिरिक्त शुल्क तथा जरिवानाको रकम,

१४.१.५ समितिलाई अन्य कुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम ।

१४.२ समितिको सबै रकम समितिको नाममा नेपाल राष्ट्र बैंक वा कुनै वाणिज्य बैंकमा खाता खोली जम्मा गरिनेछ ।

१४.३ समितिको तर्फबाट व्यहोर्नु पर्ने सम्पूर्ण खर्च उपदफा १४.१ बमोजिमको कोषबाट व्यहोरिनेछ ।

१४.४ समितिको खाता सञ्चालन तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

१५. समितिको लेखा र लेखापरीक्षण : १५.१ समितिको लेखा स्थानिय सरकारको स्वीकृति लिई समितिले निर्धारण गरेको ढाँचा र तरिका बमोजिम राखिनेछ ।

१५.२ समितिको लेखा परीक्षण लेखा परीक्षकको विभागबाट हुनेछ ।

१५.३ स्थानिय सरकारले चाहेमा समितिको हिसाब किताब सम्बन्धी कागजातहरु र नगदी जिन्सी समेत जुनसुकै बखत जाँचन वा जाँचन लगाउन सक्नेछ ।

१६. जग्गा प्राप्त गर्ने : १६.१ समितिलाई देहायको प्रयोजनको लागि स्थानिय सरकारले प्रचलित कानून बमोजिम आवश्यक जग्गा प्राप्त गरिदिन सक्नेछ :

१६.१.१ जल भण्डार (रिजरभ्वायर) निर्माण गर्न,

१६.१.२ खानेपानी तथा ढल निकास सम्बन्धी कुनै संरचनाको निर्माण गर्न,

१६.१.३ समितिको उद्देश्य पूर्तिको लागि आवश्यक अन्य कुरा गर्न ।

१७. सार्वजनिक वा निजि घर जग्गाबाट पाइप लाइन लैजान सक्ने : १७.१ खानेपानी तथा ढल निकास सम्बन्धी योजना कार्यान्वयन गर्दा सार्वजनिक वा कसैको निजि घर जग्गाबाट खानेपानी वा ढल निकासको पाइप लाइन बिछ्याई एक ठाउँबाट अर्को ठाउँमा लैजान आवश्यक भएमा समितिले सोही योजना अनुसार पाइप लाइन बिछ्याउन सक्नेछ ।

१७.२ समितिले उपदफा १७.१ बमोजिम खानेपानी वा ढल निकासको पाइप लाइन बिछ्याउँदा सार्वजनिक वा कसैको निजी घर जग्गामा सकेसम्म कम नोक्सान हुने गरि पाइप लाइन बिछ्याउनु पर्नेछ ।

१७.३ समितिले उपदफा १७.१ बमोजिम खानेपानी वा ढल निकासको पाइप लाइन बिछ्याउँदा हुन गएको नोक्सानी वापत घर जग्गाधनीलाई प्रचलित भाउ अनुसार क्षतिपूर्ति दिनु पर्नेछ वा नोक्सान हुन गएको घर जग्गाको मर्मत गरि यथास्थितिमा ल्याईदिनु पर्नेछ ।

१८. काम कारवाही गर्न मनाही : १८.१ कसैले पनि देहायमा लेखिएको कुनै काम कारवाही गर्न वा गर्न लगाउनु हुदैन ।

१८.१.१ खानेपानी मुहान, जलभण्डार (रिजरभ्वायर) वा खानेपानी तथा ढल निकास सम्बन्धी अन्य कुनै संरचना विगार्न, तोडफोड गर्न वा त्यसमा कुनै किसिमले क्षति पुऱ्याउन,

१८.१.२ खानेपानी प्रदुषण गर्न,

१८.१.३ समितिको अनुपति नलिई खानेपानीको पाइप लाइनबाट धारा जडान गर्न,

१८.१.४ समितिलाई सूचना नदिई खानेपानीको मिटर भिकी पानी उपभोग गर्न,

१८.१.५ खानेपानी पाइप लाइनबाट कुनै यन्त्र जडान गरि पानी तान्न,

१८.१.६ खानेपानीको मिटर तोडफोड गर्न वा विगार्न,

१८.१.७ समितिको स्वीकृति नलिई समितिको ढल लाइनमा ढलको निकास जोड्न वा ढल थुनिने गरि कुनै ठोस पदार्थ ढलमा फ्याँक्न वा राख्न,

१८.१.८ समितिद्वारा व्यवस्थित खानेपानी वा ढलको पाइप लाइन चोर्न, विगार्न, नास्न वा त्यसमा क्षति पुऱ्याउन,

१८.१.९ ढल निकास वा मंगाललाई भत्काउन, विगार्न वा त्यसमा कुनै किसिमले क्षति पुऱ्याउन,

१८.१.१० खानेपानी तथा ढल निकास सम्बन्धी समितिले गर्ने काम कारवाहीमा बाधा बिरोध गर्न,

१८.१.११ पानी वितरण गर्न वा ढल निकासको लागि बिछ्याइएको पाइप लाइनमा क्षति पुग्ने गरि कुनै निर्माण कार्य गर्न ।

१९. सजाय : १९.१ उपदफा १८.१.१ विपरीत काम कारवाही गर्ने गराउनेलाई विगो असुल गरि दश हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना वा पाँच वर्षसम्म कैद वा दवै सजाय हुनेछ ।

१९.२ देहायको काम कारवाही गर्ने गराउनेलाई समितिले वा समितिले तोकेको दफा १० बमोजिमको कुनै उपसमितिले देहाय बमोजिम जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

१९.२.१ उपदफा १८.१.२ विपरीत काम कारवाही गर्ने गराउनेलाई दश हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना,

१९.२.२ उपदफा १८.१.३ विपरीत काम, कारवाही गर्ने गराउनेलाई पाँच हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना,

१९.२.३ उपदफा १८.१.५ वा १८.१.६ विपरीत काम कारवाही गर्ने गराउनेलाई तिन हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना,

१९.२.४ उपदफा १८.१.७ विपरीत काम कारवाही गर्ने गराउनेलाई दुई हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना,

१९.२.५ उपदफा १८.१.८ वा १८.१.९ विपरीत काम कारवाही गर्ने गराउनेलाई त्यस्तो तोरिएको, बिग्रिएको वा नासिएको सामानको विगो बमोजिम जरिवाना गरि थप दुई हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना,

१९.२.६ उपदफा १८.१.४ वा १८.१.१० विपरीत काम कारवाही गर्ने गराउनेलाई एक हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना,

१९.२.७ माथि लेखिएदेखि बाहेक कसैले यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको विनियम विपरीत हुने गरि कुनै काम कारवाही गराउनेलाई कसुरको प्रकृति हेरि एक हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना,

१९.३ उपदफा १८.१.११ विपरितको कार्य गर्ने गराउनेलाई समितिले पाँच हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गरि त्यस्तो निर्माण कार्य समितिले आफै भत्काउन वा सो बनाउने व्यक्तिलाई नै भत्काउन लगाउन सक्नेछ । समितिले नै भत्काउनु परेमा सो भत्काउँदा लागेको खर्च समितिले सम्बन्धित व्यक्तिसंग असुल उपर गर्नेछ ।

२०. पुनरावेदन : उपदफा १९.२ बमोजिम दिएको सजायको आदेश उपर चित्त नबुझे व्यक्तिले त्यस्तो सजायको आदेश पाएको मितिले पैंतीस दिनभित्र सम्बन्धित पुनरावेदन अदालतमा पुनरावेदन दिन सक्नेछ, र पुनरावेदन अदालतको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

२१. सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गर्ने : यस ऐन बमोजिम लगाइएको महसुल, सेवा शुल्क, अतिरिक्त शुल्क तथा जरिवानाको रकम सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गर्न सक्नेछ ।

२२. अधिकार प्रत्यायोजन : २२.१ समितिले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम वा विनियम बमोजिम आफुलाई प्राप्त अधिकार आवश्यकतानुसार अध्यक्ष, समितिका कुनै सदस्य वा उपसमितिलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

२२.२ अध्यक्ष वा सदस्यले आफुलाई प्राप्त अधिकार आवश्यकतानुसार समितिको कुनै सदस्य वा उपसमितिलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

२३. स्थानिय सरकारले निर्देशन दिन सक्ने : स्थानिय सरकारले समितिलाई समय समयमा निर्देशन दिन सक्नेछ । त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु समितिको कर्तव्य हुनेछ ।

२४. स्थानिय सरकारको अधिकार : २४.१ समितिले यस ऐन विपरित कुनै काम गरेमा वा गर्न लागेमा स्थानिय सरकारले त्यस्तो काम रोक्ने आदेश दिन सक्नेछ ।

२४.२ समितिले गर्नु पर्ने काम पुरा गरिसकेको छ वा समितिले आफुले गर्नु पर्ने काम कर्तव्य वा आदेश वा निर्देशनको पालना गरेको छैन वा समिति कायम राख्न आवश्यक छैन भन्ने स्थानिय सरकारले ठहर्‍याएमा समितिलाई जुनसुकै बखत विघटन गर्न सक्नेछ ।

२५. स्थानिय सरकारसँग सम्पर्क : समितिले स्थानिय सरकारसँग सम्पर्क राख्दा आवास तथा दायित्व स्थानिय सरकारमा पर्नेछ ।

२५ क. नियम बनाउने अधिकार : समितिले यो ऐन को उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न स्थानिय सरकारले आवश्यक नियमहरू बनाउन सक्नेछ ।

२६. विनियम बनाउने अधिकार : समितिले यो ऐन को अधिनमा रहि आफ्नो आन्तरिक काम कारवाही सुव्यवस्थित गर्नको लागि स्थानिय सरकारको स्वीकृति लिई आवश्यक विनियमहरू बनाउन सक्नेछ ।

२७. विघटन : २७.१ यो ऐन प्रारम्भ भएपछि स्थानिय ऐन को भाग ३, खण्ड ३४, सङ्ख्या १४ मिति २०४१ साल साउन १ गते प्रकाशित स्थानिय सरकार, जलस्रोत सूचनाद्वारा गठन गरिएको खानेपानी तथा ढल निकास समिति विघटन हुनेछ ।

२७.२ उपदफा २७.१ बमोजिम विघटित समितिले गरि आएको काम कारवाही तथा सो समितिको हक र दायित्व यस समिति बमोजिम स्थापित समितिमा सर्नेछ ।

२७.३ उपदफा २७.१ बमोजिम विघटन समितिमा कार्यरत कर्मचारीहरु यस ऐन बमोजिम स्थापित समितिमा सर्ने छन् ।

चौखुम्बारी नगरपालिका